

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaújhely, Főter 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Írtárban minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félévre 5 kor
negyedévre 2.50 korona.

— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűknél nagyobb, avagy
diszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések természetek szerint egy negyszög-
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedezmény.

A Bodrog szabályozása.

Mióta az ellenzék indokolatlan absztinenciája folytán a képviselőházban a parlamenti vitakozás a legszűkebb keretek között mozog, azóta sokat nőttek érdekességükben az országgyűlés másik házában, a főrendiházban ülésai. Nem mintha az országnak ez a legelőkelőbb testülete ez-eltől is nem birt volna ugyanilyen fontossággal, hanem azért, mert míg eddig a bő képviselőházi viták során a szönyegre kerülő ügyeknek minden kis részlete sok oldalról és minden szempontból letárgyalatott s ennek folytán a főrendiház elé már ugyszólván minden vonatkozásukban kimerítve kerültek az egyes törvényjavaslatok, addig most a főrendiház módjában van új és új szempontokat vinni a tárgyalás alatt levő kérdésbe.

A főrendiház legutóbbi ülésén, melyen többek között a földművelésügyi tárca költségvetése is tárgyalatott, szintén nem egy érdekes felszólalás hangzott el s ezek között az egyik különösen érdekel bennünket, zemplénieket, mert vármegyénknek egy igazán vitális kérdését vetette fel és tárgyalta igen figyelemreméltóan. Ezt különben szinte felesleges is megjegyeznünk, ha megmondjuk, hogy az illető szónok, akit a főrendek és a kormány jelenlevő képviselői nagy érdeklődéssel és tetszéssel hallgattak végig, Majláth József gróf volt, akinek nagy tudása és vármegyénk érdekében kifejtett közhasznú működése közzismeretes.

Majláth József gróf a parlament felső házában a Bodrog szabályozás nagy fontosságú kérdésére terelte a közfigyelmet. Tudjuk, hogy ezen a téren még igen nagy feladat volna megoldandó s tudjuk, hogy ennek a feladatnak teljes megoldása mit jelentene vármegyénknek nézve. Éppen ezért nem adózhatunk elég nagy elismeréssel Majláth grófnak azért, amiért szépen megkonstruált beszédében, mely a tárgy beható ismeretét s a szó-
nag nagy alaposágát az előadás könnyed élvezetességével egyesítette, ezt a kérdést nemcsak felvetette, de annak megoldását bizonyára előbbre is vitte.

Olvasóink előtt, kik a helyi viszonyokat jól ismerik, felesle-

ges bővebben fejtegetnünk az ügy horderjét, azonban bizonyára érdekes lesz Majláth József gróf főrendiházi beszédének ide vágó részét az országgyűlési napló nyomán szövegszerűen ismertetnünk.

A szónok előbb általánosságban foglalkozott a költségvetéssel, majd a vízszabályozások kérdésével, azután pedig a következőképen tért rá a Zemplén-vármegyét érintő vízszabályozás ügyére:

A Tisza völgye, ezen szinmagyar vidék, szabályozási szempontból, dacára azon törekvésnek, mely a múltban is az egyöntetűségre törekedett, bizonyos hiányokat mutat fel. Ezek a hiányok a múlt és két év előtti, de különösen az 1913-iki árvízkatasztrófák alkalmából felszínre jöttek, ki-domborodtak, nyilvánvalóvá lettek. Köztudomású, hogy a felső Tisza egész komplexumában, a mellékfolyókat is beleértve, válságos helyzetbe juttatta az északkeleti megyéket Máramarostól kezdve Szabolcsig és Erdélynek különösen a Szamos, de más folyók mentén levő vidékeit is, a tavalyi abnormis, rettenetes időjárás. Ugy, hogy évekre kihatólag nem fogunk tudni ott gazdaságilag helyrejönni. A belügyminiszter igazat fog nekem adni, hogy a kivándorlás ezen árvízsjuttotta megyékből mutatja a legnagyobb és sajnos, rohamosan emelkedő számokat.

Konstatálnom kell, hogy a kormány e bajokkal szemben intézkedéseket tett, nemcsak segélyt nyújtott, de részben kölcsönöket, — bár drágákat is, — adott és törvényhozási alakjában jelét adta annak, hogy a helyzetet komolyan, a bajt sürgősen orvoslandónak tartja.

A Tiszavölgy szabályozása, méltóságos főrendek, mint azelőtt mondtam, hiányokat mutat fel az egyöntetűség rovására. Ennek az okát abban látom, hogy egyrészt voltak érdekeltségek, melyek a jó, száraz időben nem érezték a vízszabályozás hiányát, mint például a Szamos köze árvédelmi szempontból, vagy mint pl. a felső- és alsószabolcsi társulat a belvízrendezés szempontjából avagy másrészt voltak érdekeltségek, melyek hiába emelték fel eső szavukat, szavaik a pusztában elhangzottak meghallgatás nélkül, mint pl. az Alsó-Latorcza vidéke és érdekeltsége Csapától Zemplénig, mely nagy érdekeltségnek panaszai és sérelmei talán úgy látszik, végre meg lesznek hallgatva, illetve orvosolva.

Végül, mert már régen nem volt oly nagy katasztrófa, mint az 1912-ik és 1913-ik években, mely az illető érdekeltséget megmozgatta volna, hogy törődjék a maga vízi dolgaival, mint pl. a Bodrog jobbparti érdekeltséget.

A Latorcza alsó vidéke és a Bodrog jobbparti érdekeltség azért jött ilyen válságos helyzetbe, mert az ot-

tani állapotokkal az intéző körök ha foglalkoztak is, a végleges megoldástól fáztak. Ott nagy hibák történtek, azt a vidéket következetesen és minden megkérdés nélkül, sőt tiltakozása dacára, minden oldalról nyakon öntötték. A múlt század 70-es éveiben Schönborn gróf érdekében létesített a Latorcza csatorna és tizenegy átvágás Munkácsról egész Csapig, e munkák Bereg megye alispánja elé terjesztettek és közszemlére tettek anélkül, hogy az érdekelte Bodrogközi szabályozó társulat erről értesítve lett volna.

A társulat magánúton értesült róla, tiltakozott ellene, de hiába. Míg az alispáni határozat ellen a közmunka- és közlekedési miniszterhez folyamodott a társulat, ott el lett utasítva. A múlt század végén és ennek a századnak az elején a beregi társulat összes belvizeit és a Szernyemcsár alsó vizeit is a Latorcza alsó vidéke kapta. Ez volt észak-keletről — észak-nyugatról az Ondova—Tapoly lett nyílegyenesen a Bodrogba bevezetve, ami az alsó Latorcza vizeit visszatartotta és a mindig fokozódó bajokat okozta, — ezzel szemben a Bodrogközi társulat a Bodrog és Latorcza folyók szabályozását kérte és sürgette Tokajtól a csapi hidig 1888-tól kezdve egészen a mai napig szünet nélkül, mert a Bodrog folyó, mely a Latorcza, Ondava, Tapoly, Laborcz egyesüléséből ered és Zempléntől Tokajig a Bodrog elnevezést kapja, ennek a Bodrog folyónak a vízemészése rossz, a felső vizeket nem vezeti jól el, átvágásai nem fejlődnek a mélységben, sőt feliszapolódnak.

Bocsánatot kérek, méltóságos főrendek, hogy lényegtelen melléklé-
rűlményeknek látszó dolgokat hozok fel. De ezeket szükséges volt előre bocsátani, hogy egyrészt nagy aggodalmannak adjak kifejezést afelett, hogy ha most azon törvényjavaslat, melyet a földművelési kormány az állami szabályozás alá nem eső folyók kártételei ellen teljesítendő munkákról be fog adni, törvényvé válik, — a már létesített szabályozási művek ne legyenek ezen új műveletek által veszélyeztetve és az egyes érdekeltségek, melyek a nagy vízszabályozási terhet is már alig bírják meg, ne legyenek újabb teherrel sújtva, — másrészt, hogy a földművelésügyi kormányt kérem, hogy csaknem egy évszázad mulasztását a Latorcza—Bodrog vízszabályozási társulatának kereszttüvitelével pótolni sziveskedjék, mert nem hiszem, hogy egy szinmagyar vidéknek a felső szabályozások végrehajtása óta számtalanszor megisméltődött szavai és hangoztatott sérelmei a műszaki szaktudás mai állapotában kellő méltatás és figyelembevétel nélkül elhangzani fognak.

Ezután Majláth gróf még alaposan foglalkozott a vízszabályozások műszaki intézésének jelenlegi rendjével s a Ház élénk helyeslése közepette fejezte be nagy érdeklődéssel hallgatott beszédét.

Kossuth Ferenc.

1841—1914.

— máj. 27.

A halál végre is diadalmaskodott. A hetekig vívott tusájában ő lett a győztes. A legyőzöttet pedig a könyező hozzátartozók s az egész nemzet gyásza veszi körül. A nagy történelmi név méltó viselője: Kossuth Ferenc meghalt. Férfi kora teljében került vissza hazájába több évtizedes távollét után. S mintha mindig itt-hon lett volna, élére állott egy maroknyi csapatnak, mely akkor nem volt egyéb, mint a mult egy letűnt szebb korszak hagyományainak őrzője, a függetlenségi elvek konzerválója. E párt vezetési inkább élő tiltakozói voltak a jelennek s nem voltak a jövőre vonatkozó aspiráció. — Kossuth Ferenc átvette a radikális és szabadelvű programot, számban meg-nagyobbította a pártot, az aktív működés terére lépett és kormányképesé igyekezett tenni pártját. E számban és erőben való gyarapodás Kossuth Ferenc kiváló egyéniségéhez fűződik. Tagadhatatlan, hogy az eredmények elérésében nagy szerepet játszott történelmi neve s édes atyjának a nép nagy rétegeiben meggyökeresedett imádszerű emléke. A pártprogram el-
veit hirdetésében azonban Kossuth Ferenc járt elől. Bár egészsége néhány év óta megrendült, beteg, kinokat szenvedve utazta be gyakran az országot s teljesítette hűségű önfeláldozással pártvezérei teendőit.

Szónoklatainál szavait a hideg meggondoltság jellemezte, nemcsak hangoztatta a párt jelszavait, hanem indokolta. Nem volt a vad brutalitásnak embere — s éppen ezért talán nem szerették pártbírái.

Széles látókör s európai nagy műveltség jellemezte őt legjobban. A nyíltság, őszinteség s nagy tudása és műveltsége nem egyszer hozta kolli-
zióba pártjaival. A koalíciós miniszteriumban a kereskedelmi tárcát vállalta, melyet nagy szaktudással, ügy-szeretettel töltött be.

Európai, széles látóköréből folyt, hogy pártját nem vitte fejfel a falnak. Emiatt került összeütközésbe a párt egy tekintélyes részével, mely Justh Gyula elnöklété alatt külön párttá alakult. Majd a célok közösége e pártot is közelebb hozta Kossuth Ferenchez, aki azonban az utóbbi években éppen betegsége miatt az agitációkban már nem vehetett részt.

Heteken keresztül óriási kinokat szenvedve feküdt beteg, míg a halál e szenvedésektől megszabadította. Halála igaz és mély részvétet keltett az egész országban, mely benne egyik nagy fiát gyászolja.

Elköltözött az élők sorából Magyarország újabb állami életének egy hatalmas tényezője, aki életében többre becsülte a hazafiság diktálta meggyőződés erejének hirdetését a népszerűség kétes értékű lidéro fényénél. Tisztelettel és mély részvétellel állunk kalaplelvéve a nemzet, a magyarság nagy halottjának koporsójánál.

SZOLYVAI GYÓGYVIZ.

Természetes égvényes savanyúvíz-forrás. Különleges szer gyomorhaj és kösvény ellen. Kitűnő ízű, igen fűdítő ásványvíz. Tejjel vegyítve a legjobb nyálkaoldó szer. Borral vegyítve a legjobb fröccs. Megrendelhető az uradalmi ásványvizek kezeléségénél Szolyván

Kapható mindenütt.

Lapunk mai száma 4 oldal.

rogszerdahelyi asszonyt szállítottak be az ujhelyi „Erzsébet” kórházba, aki betegségét úgy szerezte, hogy egy lépésállat husából evett. Tekintve azt, hogy Bodrogszerdahelyen egy nagyon képzett husvizsgáló működik Pribus István áll. tanító személyében, a veszedelmes megbetegedés csak úgy történhetett meg, hogy az asszony a titokban levágott és a husvizsgálónak meg nem mutatott marha husát ette s a csendőrség is ez irányban folytat nyomozást.

— A kárpáti autó-túra és Zemplén. Vasárnap reggel indultak el Budapestről a Királyi Magyar Automobilklub nagyszabású „Kárpáti tura-utjának” résztvevői, hogy Felsőmagyarországon, Erdélyen és Bukovinán át 2400 kilométer hosszúságban keresztül utazzák a Kárpátokat. A versenyzők utja mindjárt az első napon vezetett át Zempléne (Ujhely sajnos kiesett az utvonalból.) Mint a tura-utról küldött tudósításokból látjuk, a zempléni utak nagyon megnyerték a résztvevők tetszését. A *Pesti Hirlap* tudósítása szerint „az ut egész Munkácsig jó volt, de különösen a zempléni etape szuperált elsőrangban.” A vármegyénkben rendszeresen létkető autóforgalom, — egymond a tudósítás, — kilométerről kilométerre meglátszik. Beszámolnak még a tudósítások arról is, hogy *Gálszécs*, melyen a turaut áthaladt, hatalmas diadalivet huzott a versenyzők tiszteletére s a város szépen fel volt lobogóva.

— Tánmulatság a „Tulipán”-ban. A MÁV. műhelyi Önszegélyző Egylet május hó 31-én jótékony célú tánmulatságot rendez a „Tulipán” kertben, melyet díjkuglizás és mozgófénykép-előadás fog megelőzni. A díjkuglizás kezdete délután 2 órakor, a mozielőadás este 8 órakor. Beléptidj személyenként 1 korona.

— Eltűnt e hó 20-án, délután 6 óra tájban Grünberger József női divatüzletéből egy kis csomag, amelyben 2 különböző fél sárga gyerek cipő volt, az egyik Helia és Frank cég, a másik Steiner cég gyártmánya. Aki tévedésből ezt a csomagot elvitte, igen kérjük, hogy adja vissza a Grünberger üzletébe, mi után a 2 különböző fél cipő úgy sem bir másra nézve értékkel.

— Jó kézírásu négy középosztályt végzett, valamint a könyvelésben is jártas izr. fiatal ember ajánlkozik iródába. Cim a kiadóba.

Menyasszonyi kelengyék

Bevásárlásánál ajánljuk SZEGŐ SANDOR áruházának nagy fehérnemű osztályát. Elsőrangú áruk, legolcsóbb árak.

Gulliver

A prima
kaucsuk
cipősarok

kaucsuk sarkok
kardíya

radikál cica, sari kaucsukból készült.

Felelős szerkesztő: Dr. Adriányi Béla.

Szerkesztők: } Teleky Sándor
} Dr. Gerőcz Kálmán.

Helyettes szerkesztő: Polányi Lajos.

Laptulajdonos: Éhlert Gyula.

Ajánljuk a t. építő, építész és mészkereskedő urak szives figyelmébe az általunk kizárólag fával égetett, teljesen kőmentes

I-só rendű

darabos meszet

mely kiadós voltánál fogva az összes hazai termékeket felülmulja.

Levélbeli megkeresésekre azonnal válaszolunk, távirati megrendeléseket elfogadunk.

Bankegyesület Részvénytárs.

Zemplén-Ladmóczyi mész- és agyagipar telepe

Sátoraljaujhelyben.

Sürgőnyczim: **Bankegyesület.**

Telefon: 32.

A főtőzsdébe

500 kor. óvadékkal

elárusító

kerestetik.

Klein József

szobafestő, tapétázó és mázoló

Sátoraljaujhely

Rákóczi-utca 63. szám a.

I-só rendű modern kivitel. Legfinomabb bel- és külföldi anyagok.

Telefon szám: 22.

Makulatura papirok

olcsó áron kaphatók kiadóhivatalunkban

HARRY

Leather Polish

az uri világ cipőtisztító szere!

Kapható 60 filléres és 1 koronás dobozokban Sátoraljaujhelyben:

Földes Ferencz cipőüzletében, Hrabéczy Kálmán drogériájában, Lomnitzer és Fial bőrkereskedésében, Vilkovszky Kálmán csemege üzletében.

Nagybani szétküldési telep:

Reiter és Társa

Budapest, VII.

Vérszegénység, sápkór, idegesség és gyomor bajok ellen legkiválóbb gyógyszer a

Tokaji china vasbor

mely valódi tokaji borból készül. Felnőttek és gyermekeknek egyaránt, mint kiválóan tápláló, erősítő, az emésztést elősegítő szer a legjobban ajánlható.

Egy üveg ára 3 korona.

Kapható:

a „Szt.-Antal” gyógyszerertárban

Sátoraljaujhely, Széchényi-tér.

CZIMBALOM-RAKTÁR.

SGHUNDA-féle szab. hirneves

CZIMBALMOK

állandó bizományi raktára

Sátoraljaujhely, Erzsébet királyné-utca 18. sz. alatt.

Igen kedvező részletfizetési módok.

Épületek bútorok és termények

tűzkár elleni biztosítását,

továbbá

élet- és járadék biztosítást

a legelőnyösebb feltételek mellett

eszközöl az

Első Magyar Általános Biztosító Társ.

kerületi ügynöksége

Sátoraljaujhelyt, a Zemplén kiadóhivatalában.

A biztosítandó épületek és ingóságok felvételére kívánatra saját megbizottunkat küldjük ki.